

PRZEWODNICZĄCY
Krajowej Rady Radiofonii
i Telewizji

Do druku nr 546

Warszawa, 8 czerwca 2016 roku

DS.071.40.5.2016

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz. ....09...06...2016.....

Data wpływu .....

Pan Adam Podgórski
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

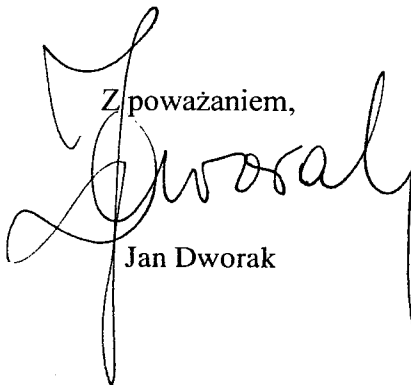
Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 23 maja o sygn. GMS-WP-173-140/16 dotyczące rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji pragnie zwrócić uwagę na możliwe rozbieżności w zakresie wykładni projektowanego brzmienia artykułu 21(1) ust. 1, w szczególności sformułowania: „w tym także na podstawie licencji”.

Takie sformułowanie może spowodować, że planowana implementacja wykroczy poza zakres objęty dyrektywą Rady nr 93/83/EWG z dnia 27.09.1993 r. w sprawie koordynacji niektórych zasad dotyczących prawa autorskiego oraz praw pokrewnych stosowanych w odniesieniu do przekazu satelitarnego oraz retransmisji drogą kablową.

Z poważaniem,

Z poważaniem,

Jan Dworak

**PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

BSA I-021-225/16

Warszawa, dnia 10 czerwca 2016 r.

**Pan
Adam Podgórski
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu**

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 23 maja 2016 r., GMS-WP-173-140/16
uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do **rządowego projektu
ustawy o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.**

Z poważaniem

Prof. dr hab. Małgorzata Gersdorf

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz. .... 13. 06. 2016 .....

Data wpływu .....

Warszawa, dnia 10 czerwca 2016 r.

SĄD NAJWYŻSZY
BIURO STUDIÓW I ANALIZ
Pl. Krasińskich 2/4/6, 00-951 Warszawa

BSA I-021-225/16

OPINIA

na temat rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy
o prawie autorskim i prawach pokrewnych

Opiniowany projekt dotyczy jednego z najtrudniejszych problemów występujących w praktyce obrotu prawami autorskimi, jakim jest uregulowanie sposobu nabywania praw do reemisji kablowej. Zagadnienie to powoduje poważne trudności w skali międzynarodowej. Rozwiązaniu ich w krajach UE poświęcona jest Dyrektywa Rady NR 93/83/EWG z dnia 27 września 1993 r. w sprawie koordynacji niektórych zasad dotyczących prawa autorskiego oraz praw pokrewnych stosowanych w odniesieniu do przekazu satelitarnego oraz retransmisji drogą kablową. Obowiązuje ona do dziś w niezmienionej postaci. Aktualny projekt rządowy ma wypełnić lukę w jej wcześniejszej, niekompletnej implementacji do prawa polskiego.

W ślad za art. 9 Dyrektywy artykuł 21¹ ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 r. (dalej: pr. aut.) wprowadził przymus nabywania licencji na reemisję od organizacji zbiorowego zarządzania i wykluczył w ten sposób indywidualne negocjacje operatorów kablowych bezpośrednio z twórcami lub podmiotami praw pokrewnych. Dyrektywa przewiduje jednak w art. 10 wyjątek od wspomnianego przymusu; dotyczy on „**własnych praw organizacji nadawczej, niezależnie od tego, czy należą one do tej organizacji, czy też zostały na nią przeniesione przez innego właściciela praw autorskich i/lub pokrewnych**”. W tym kontekście przez prawa „należące do organizacji” należy rozumieć prawa nabywane przez nią w sposób pierwotny, czyli prawa pokrewne do nadań programów (art. 97 pr. aut.), a także prawa autorskie i inne prawa pokrewne, które organizacja

nadawcza nabywa niezależnie od umowy z uprawnionym, z mocy ustawy – na przykład jako producent utworów audiowizualnych lub pracodawca. Natomiast prawa „przeniesione na organizację radiową lub telewizyjną” to prawa, które nabywa ona od uprawnionych w drodze umowy. Są to prawa autorskie i prawa pokrewne inne niż prawa do nadań programów.

Implementacja art. 10 Dyrektywy w odniesieniu do praw pokrewnych do nadań programów (art. 97 pr. aut.) nie jest obecnie potrzebna, ponieważ została już wcześniej zrealizowana przez brak odesłania do odpowiedniego stosowania art. 21¹ pr. aut. do tej kategorii praw – inaczej niż ma to miejsce w przypadku pozostałych praw pokrewnych. Innymi słowy, w odniesieniu do praw do nadań programów w polskim prawie w ogóle nie ustanowiono przymusu wykonywania ich za pośrednictwem organizacji zbiorowego zarządzania, toteż nie ma potrzeby wprowadzania obecnie wyjątku od nieistniejącej zasady. Przymus zbiorowego zarządu istnieje natomiast, jako zasada, w stosunku do praw autorskich (art. 21¹ pr. aut.) oraz praw pokrewnych do artystycznych wykonań (art. 92 w związku z art. 21¹ pr. aut.) i praw do fonogramów i wideogramów (art. 95¹ w zw. z art. 21¹ pr. aut.). Od tej właśnie zasady należy obecnie wprowadzić wyjątek, zgodnie z art. 10 Dyrektywy.

Ze względu na wyjątkowo zawikłane stosunki między uczestnikami obrotu w dziedzinie reemisji wprowadzana obecnie regulacja powinna być maksymalnie klarowna i jednoznaczna. Proponowany projekt nie w pełni czyni zadość tym oczekiwaniom:

1. Zbędne, a nawet mylące są zawarte w projekcie słowa „jeżeli prawa do reemitowania (...) są przez nią wykonywane bez pośrednictwa organizacji zbiorowego zarządzania”. Taka redakcja przepisu sugeruje, że warunkiem wyłączenia przymusu pośrednictwa jest wykonywanie przez organizację radiową lub telewizyjną praw do reemisji bez pośrednictwa organizacji zbiorowego zarządzania. W ten sposób powstaje błędne koło. Rzeczywistym i jedynym warunkiem wyłączenia tego przymusu jest to, aby odpowiednie prawa przysługiwały organizacji nadawczej, aby była ich „właścicielem”, w następstwie uprzedniego nabycia ich bezpośrednio od podmiotów uprawnionych: autorów, artystów wykonawców, producentów fono- lub wideogramów. To, czy organizacja nadawcza sama będzie wykonywać prawa nabyte w sposób pochodny na podstawie umów z ich „właścicielami”, czy też będzie je wykonywać za pośrednictwem ozz, jest obojętne – ma w tym zakresie swobodę wyboru. Słusznie zauważono to w Uzasadnieniu projektu.

2. Wadliwy jest szyk zastosowany w projektowanym przepisie. Słowa „w tym także na podstawie licencji” powinny następować bezpośrednio po słowach „przysługują tej organizacji radiowej lub telewizyjnej”. Jeżeli – zgodnie z proponowaną w niniejszej opinii zmianą – bezzasadna merytorycznie i myląca przesłanka „i są przez nią wykonywane bez pośrednictwa organizacji zbiorowego zarządzania” zostanie usunięta z projektu, postulowana w tym punkcie opinii korekta nastąpi automatycznie.

3. W Uzasadnieniu projektu wyjaśniono, dlaczego pojęcie przysługiwania praw organizacji radiowej lub telewizyjnej obejmuje także nabycie ich w postaci licencji. W samym projekcie, w odróżnieniu od jego Uzasadnienia, nie ma jednak mowy o licencji „z prawem do udzielania sublicencji na reemisję”, a to zastrzeżenie wydaje się istotne. O ile ze względu na różnice między konstrukcją umów autorsko-prawnych w poszczególnych krajach UE być może da się uzasadnić zrównanie w projekcie licencji z przeniesieniem praw na nadawcę, to trzeba mieć na uwadze, że nie każda licencja zawiera w sobie automatycznie prawo udzielania sublicencji. Wedle ustawy polskiej takie uprawnienie licencjodawcy powinno wynikać z treści umowy, na podstawie której nabył licencję.

W razie uwzględnienia powyższych uwag art. 1 projektu miałby treść następującą:

Przepisu ust. 1 nie stosuje się do reemitowania utworów nadawanych we własnym programie organizacji radiowej lub telewizyjnej, jeżeli prawa do reemitowania tych utworów przysługują tej organizacji radiowej lub telewizyjnej, w tym także na podstawie licencji z prawem udzielania sublicencji.